16 Jaar, No. 2. — 's HERTOGENBOSCH. — Donderdag 4 Januarij 1844.

DE NOORD-BRABANDER

Staats- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

ABONNEMENTS - PRIJS
Voor de Stad . . f 12.
Franco per post. » 14.

(Verschijnende driemalen in de week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

ADVERTENTIEN
15 cents de regel
behalve 35 cents zegel.

De Verzoekschriften

welke der Tweede Kamer worden toegezonden, worden nog iederen dag menigvuldiger. Nu de monstruetise wet op de bezittingen is verschenen, laat het geen twijfel meer over, of er zal eene algemeen gedeelde begeerte ontstaan, om de Kamer tegen het aannemen van eene dergelijke ongehoorde voordragt te stemmen, welke aller verontwaardiging in groote mate heeft gaande gemaakt.

Het is ons aangenaam te ondervinden, dat ook Noord-Braband daarin niet zal achter blijven. Hier als elders wordt de geestdrift al grooter en grooter. Maar ook hier heeft men meer als elders veelvoudige redenen, om eindelijk tegen dat voortdurend opdrijven van belastingen, welke op den middelstand drukken en dien vernietigen, krachtig te protesteeren.

De bedoelde monster-voordragt legt het zegel op al die progessief verzwarende belastingen, welke wij sedert 28 jaren de natie hebben zien uitputten, om het welvaren des lands langzamerhand en zeker in handen te spelen van eenige enkelen, die fortuin maken van de armoede van den staat, en gelden voorschieten, welker renten betaald worden door de nijvere burgerklasse. Indien nu deze laatste belasting op de bezittingen moet geheven worden, dan kan men het er veilig voor houden, dat de middelklas, welke eigenlijk het welzijn van den staat verzekeren moet, vernietigd wordt.

En waarvoor is het nu, dat de middelklas, zij, die de steun is van het vaderland, zich zou moeten ruineeren? Is het voor het behoud van het vaderland? Maar wij zeggen, dat het vaderland verloren gaat met den ondergang van den burgerstand. Nu reeds is die stand gefnuikt. En daarom is het, dat deficit op deficit ieder jaar nieuwe belastingen en leeningen doet voorstellen. Want, en dat men dit wel voor oogen houde, het is de middelstand alléén, die het grootste gedeelte van de lasten van den staat draagt, en die gaarne betaalt, zoo lang hij te betalen heeft. Maar moet hij zich uitkleeden? Moet hij schulden aangaan, om de renten te betalen van schulden, die niet in zijn belang gemaakt zijn? Moet hij daartoe schulden maken, op een oogenblik, dat hij nauwelijks in zijne dagelijksche behoeften kan voorzien, terwijl hij zich inkrimpt, en inkrimpen moet, wil hij niet met schande openlijk verkocht worden? — Neen, geene belasting, welke, als de voorgedragene, op den middelstand drukt, kan het vaderland niet redden. Of wat is dan toch het vaderland? Zijn dat de effektenhouders? Is dat de renteniers, die zich sinds 27 jaren verrijkt ten nadeele van den burgerstand en der grondeigenaren. Is dan de burgerstand, zijn de grondeigenaren de sloten der beursmannen? Moeten zij werken en wroeten, om de verdiensten van hun zwoegen, als slaven, op te offeren aan de verrijking hunner papier-pacha's?!....

En volgens welk regt? Is dat volgens de wet der natuur welke de vermogenden verbiedt zich te verrijken met het ontwoekerd zweet van de minder vermogenden? Is dat volgens het regt der volken, dat allen, volgens de begrippen der eeuw, gelijk stelt? Is dat volgens de hoogste wet van den staat, de grondwet, welke verbiedt in het vak van belastingen, privilegien toe te staan? Het is, wel is waar, ingevolge wetten, door de bevoegde magt daargesteld? Maar wij vragen of die bevoegde magt de perken van regtvaardigheid niet is te buitengegaan? Wij vragen met welk regt die wetgevende magt de kern der natie cijnsbaar gemaakt heeft aan eenige bevoorregte overgroote fortuinen? » Het is een *fait accompli*, zal men » zeggen, men kan daarop niet terugkomen.» Genomen, veronderstellen wij dat men op sommige *faits accomplis* niet terug kan komen, moet dan het onregt bij voortduring hernieuwd worden? Moet dan het ongrondwettig onderscheid van belastbare en niet belastbare inkomsten worden behouden? Een winkelier betaalt van zijn inkomen door het patent. Een grondeigenaar betaalt van zijne inkomsten door de grondlasten. Een effektenhouder betaalt van zijne inkomsten, waarvoor de winkelier, de handelaar, de grondeigenaar belast is, geen cent; neen, niet een cent. Wij vragen andermaal met welk regt wordt dit onderscheid, dat privilegie gevormd? Waar staat dat ongrondwettig regt geschreven?

Het is altijd hetzelfde voorwendsel, waarmede men zich tracht te redden: *de staat moet zijne verpligtingen vervullen*. Het beginsel is waar, maar men misleidt, of althans men tracht de goede burgerij te misleiden door eene verkeerde toepassing. Zeker moet de staat zijne verpligtingen vervullen; moet de staat de renten betalen van wettig aangegane schulden. Maar daaruit volgt niet, dat de staat tevens niet op de inkomsten daaruit voortvloeijende, zoo als op alle andere inkomsten, eene belasting leggen kan. En wij vragen voor den derdemaal volgens welk regt zulks aan den staat verboden is. Of is dan de staat niets meer dan een bijzonder kontraktant? Dan hebben wij het regt te verklaren, dat geen enkel burger verpligt is lasten te dragen ter betaling dier renten.

Om te eindigen, het heeft lang genoeg geduurd, dat de inkomsten der effektenhouders in strijd met de grondwet geprivilegieerd zijn geweest. Dit ook is een *fait accompli*. Maar het wordt tijd dat er einde aan gemaakt worde; thans vooral, nu men er op uit is, om dat *fait accompli* met den geheelen ondergang der burgerklas in stand te houden.

Wij raden dus allen aan, die voornemens zijn hunne luide, billijke en regtvaardige klagten over de voorgedragen wet op de bezittingen in te dienen, dat zij niet slechts vragen, dat hun grondeigendom voor zoo verre verschoond worde, als hij nu reeds belast is, want wat zal dat helpen? maar te vorderen, dat men de wet verwerpe, om eene belasting te leggen op de coupons.

ENGELAND

— De boodschap van den president Tyler, tot opening van het kongres der vereenigde staten, is alhier ontvangen. Zij is, ofschoon niet zoo lang als vroegere stukken van dien aard, echter nog wijdloopig genoeg. Uit den inhoud te oordeelen hebben de onderhandelingen te Londen, tot vereffening der geschillen wegens het grondgebied van Oregon, nog tot geen voldoend einde geleid. De president raadt aan militaire posten langs de linie te plaatsen, die door de talrijke landverhuizers overschreden wordt, en de wetten der staten ook tot deze uittestrekken. Gunstiger staat het met de vereffening der geschillen wegens het aanhouden van amerikaansche schepen door engelsche kruisers. Met alle overige europesche staten zijn de betrekkingen onveranderd gebleven; met het duitsche tolverbond wordt over een kommercietraktaat onderhandeld.

Het gewigtigste gedeelte der boodschap betreft Mexiko, hetwelk met oorlog schijnt te bedreigen, bijaldien het kongres pogingen aanwendt om Texas met de unie te vereenigen. De heer Tyler raadt aan zich door deze bedreiging niet te laten afschrikken, en een einde aan den langdurigen en nutteloozen strijd tusschen Mexiko en Texas te maken.

De financiële toestand der staten is verbeterd. De president geeft de voorkeur aan de uitgifte der schatkistbiljetten boven de vestiging van eene nationale bank.

PORTUGAL.

De kerkelijke zaken van Portugal blijven nog altijd in deszelfs ongeregelden staat. Ondanks alle pogingen en [...]lijke [...]ijkheden van den H. Stoel, is [...] van Portugal zonder [...] bestuurd door ingedrongen [...] kapitulair. Het ministerie heeft door eene zonderlinge tegenstrijdigheid, welke evenwel eigen is aan alle revolutionaire gouvernementen, na, van den H. Stoel de bevestiging van den patriarch [...] kardinaals-hoed voor dien prelaat verkregen te hebben, desniettegenstaande in de kathedrale kerk van Lissabon een onwettig, ingedrongen kapittel staande gehouden, onder voorwendsel, dat de scheuring tusschen den H. Stoel en Portugal alleen politiek was, wil men altijd alles wat men in die scheuring gedaan heeft, door de geloovigen en priesters, als wettig gedaan, hebben aangezien. Dit is nog niet alles: in 1834 heeft het gouvernement zich meester gemaakt van geheel het patronaatschap der kerk en gaat voort met in alle kerkelijke beneficiën te voorzien, zonder ander kerkelijk regt aan te halen, als het charter van Don Pedro en zijne besluiten.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 30 December. Even als de vorige keer is het de Pauselijke Nuntius, die in naam van het korps diplomatiek, bij de verwisseling des jaars, het woord tot den koning voert.

De kamer der gedeputeerden heeft den heer Sauzet andermaal tot haren president benoemd, en ook dezelfde vier vice-presidenten herkozen, welke gedurende de vorige zitting die posten bekleed hadden. Allen behooren zij tot de behoudende partij. De verkiezing der sekretarissen is heden in denzelfden geest uitgevallen.

Toen de heer Laffitte, provisioneel voorzitter, als oudste in jaren, het presidium aan den heer Sauzet overgaf, heeft hij eene zeer hevige redevoering uitgesproken, en onder anderen gezegd dat voortaan aan geene vrijheid meer gedacht moest [...] het slot zijner aanspraak, voorsloeg den aftredenden waarnemenden president den dank der vergadering toe te voegen, is zulks met een aanhoudend afkeurend geroep beantwoord.

Verscheidene legitimistische dagbladen zijn gisteren in beslag genomen, uithoofde van de daarin opgenomen voor de Regering beleedigende artikelen. Ook zouden verscheiden officieren voor de regtbanken gedaagd worden, dewijl zij den Hertog van Bordeaux te Londen bezocht en alzoo gehandeld hebben tegen een artikel der wet, hetwelk de militairen verbiedt zich zonder spetiale toestemming uit het Land te verwijderen.

NEDERLAND.

'S BOSCH 1 Januarij. Het nieuwe jaar heeft zich noodlottig geopend in het naburig Waalwijk. Aldaar ontstond in den nacht van 31 December op 1 Januarij brand in het huis van een kleedermaker, welke weldra drie groote aangrenzende huizen aantastede. Het huis, waarin de brand ontstond, is geheel in asch gelegd met bijna allen huisraad. Het huis van Mevr. de wed. Harduin, met dat van den heer Brouwer Hofmans is insgelijks geheel vernield, men heeft echter daaruit veel kunnen redden; eenige landsobligatien van Mev. de Wed. Harduin zijn een prooi der vlammen geworden. Het huis van den heer Coesmans is slechts half kunnen behouden worden. Ook is gelukkig de brouwerij van den heer Hofmans van den vuurramp bevrijd gebleven. Alle gebouwen waren, naar men zegt, voor brandschade verzekerd. Men verneemt niet dat menschen bij dat droevig ongeluk zijn omgekomen of gekwetst. Politie en burgerij zijn zamen ijverig werkzaam geweest, om het kwaad met alle mogelijke ter beschikking staande middelen te weeren. Men is er dan ook in geslaagd, verder onheil voor te komen.

'S BOSCH 2 Jan. Gisteren en heden zijn alle klokken der stad geluid geworden, ter gelegenheid der plegtige ter aarde bestelling van den Graaf van Nassau, welke heden plaats heeft.

— Laatsleden Zondag is een stil burger, die over straat ging, door een dronken soldaat gewond geworden, door [...] in [...] De daders [...] zijn [...] politie overgeleverd.

— Laatsleden Zaturdag avond is hier een diefstal beproefd. Een schipper des avonds op het dek komende ontmoet daar 3 personen. Bij zijn verschijnen nam er een de vlugt. Met de twee anderen raakt hij slaags; [...] tegenwoordigheid van geest en zijne kracht zijn hem goed ter stade gekomen; want men verneemt, dat de dieven slechts na een goed pak slagen behaald te hebben, met achterlating van eenige verscheurde kleederen, zijn ontsnapt.

— Bij besluit van den 29 december heeft Zijne Majesteit aan jonkh. M. L. C. J. van Nispen, lid der ridderschap en van gedeputeerde staten van Gelderland, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der versierselen van ridder der orde van den Rooden Adelaar der 3de klasse, hem door Z. M. den Koning van Pruissen geschonken.

Bij besluit van 1 Januarij 1844, no. 2, heeft Zijne Majesteit den schout-bij-nacht J. C. Rijk, Minister van Marine, tot vice-admiraal benoemd en wel zonder bezwaar van 's Rijks schatkist, zoo lang bij deszelfs tegenwoordige betrekking zal bekleeden.

— Bij besluit van den 1 Januarij 1844, no. 4, heeft Zijne Majesteit de navolgende officieren der Nederlandsche zeemagt tot hoogere rangen bevorderd, en wel:

tot vice admiraal,

den schout-bij-nacht E. Lucas, en wel zonder bezwaar van 's Rijks schatkist zoo lang bij deszelfs tegenwoordige betrekking van directeur en kommandant der Marine te Vlissingen zal bekleeden;

tot kapiteins ter zee,

de kapitein-luitenants ter zee G. den Berger, L. J. de Vriese, S. R. van Franck, J. Enslie, W. baron de Rael, J. G. Hooijs, G. Willinck;

tot kapitein-luitenants ter zee,

de luitenants ter zee der 1ste klasse J. van der Schaaff, H. M. Sondermans, P. Sauvage, G. van Nuys, J. E. Ippius Fockens, jhr. S. Dedel, A. A. Bolken;

tot luitenants ter zee der 1ste klasse,

de luitenants ter zee der 2de klasse M. F. Courier dit Dubikart, H. Camp, J. J. van der Moore, G. Fabius en jhr. C. F. Gevers, bij keuze, uithoofde van zijn dapper gedrag bij de laatste expeditie tegen de zeeroovers in Oost-Indie;

tot luitenants ter zee der 2de klasse,

de adelborsten der 1ste klasse, F. 's Jacob, A. E. Hartevelt, J. W. Bisselick, G. M. Bleckmann, J. L. C. Mazel, H. A. Modderman, G. F. de Bruijn Kops, P. van der Velden Erdbrink, C. J. Damme, J. M. de Jongh, R. H. Tideman, jhr. W. F. Roëll, E. Baron van Reede van Oudtshoorn, jhr. W. H. den Jonge, B. van der Hart, A. A. J. Janssen, P. van Bleiswijk Ris, H. van Maurik, J. A. Meetendam, D. A. J. B. de Graaf, P. W. Stortien, J. H. A. de Ruuk;

'S GRAVENHAGE den 29 December.

Heden zijn al de Afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal vergaderd geweest over het ontwerp van wet, betrekkelijk de instructie van de Algemeene Rekenkamer, ten één ure heeft de Centrale Afdeeling eene zitting gehouden over het fonds voor de kolonisatie van behoeftigen in de Maatschappij van Weldadigheid. Ten twee ure is de Commissie tot herziening van het reglement van orde bijeengekomen.

Morgen ten twaalf ure zal de tweede Kamer weder eene vergadering houden.

'S GRAVENHAGE den 31 December.

Ingevolge de bevelen des Konings, heeft de Kamerheer-Ceremoniemeester ter kennis gebragt, dat de plegtige begrafenis van het stoffelijk overschot van Z. M. koning Willem Frederik graaf van Nassau te Delft zal plaats hebben op dingsdag den 2 Januarij aanstaande, overeenkomstig het daarvoor uitgevaardigde programma van den 23 dezer.

H. K. H. prinses Frederik der Nederlanden is gisteren, met Hoogstderzelver Kinderen, uit Berlijn in deze residentie teruggekeerd.

— Sedert eenige dagen bevindt zich in deze residentie de generaal der infanterie baron R. Fa[...] Z. M. gezant aan het hof van den Koning der Franschen, en is gehuisvest [...] hôtel van HH. KK. HH. den Erfgroothertog en de Erfgroothertogin van Saksen-Weimar-Eisenach, in het Voorhout. Naar men verzekert, is Z. Exc. herwaarts gekomen tot bijwoning der begrafenis van Z. M. Koning Willem Frederik, graaf van Nassau.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren is ingekomen eene kennisgeving der Eerste Kamer, dat zij zich vereenigd heeft met door de Tweede Kamer aangenomen ontwerpen van wet nopens de aflossing en intrekking van schuld, het tarief van justitiekosten en de vaststelling der drie hoofdstukken van de begrooting over 1844 en 1845.

Zijn ingekomen een adres van Catz en Jansen, twee nieuwe ontwerpen aanbiedende tot herstel der Spantien, en een brief van J. A. van der Bies, die aandringt op de opheffing van de toelagen van Regerings wege aan dagbladen. -- Verzending naar de Commissie tot de verzoekschriften.

De Centrale Afdeeling doet verslag nopens de voordragt ten aanzien van het fonds wegens de kolonisatie van behoeftigen. De beraadslaging daarover wordt bepaald op aanstaanden woensdag, ten 12 ure.

Tot zoo lang wordt de Vergadering gescheiden.

— Ten gevolge van de bedenkingen, in de Afdeelingen van de Tweede Kamer gemaakt, heeft het ontwerp van wet, houdende aanvulling der instructie voor de Algemeene Rekenkamer, eenige verandering ondergaan.

ROTTERDAM den 1 Januarij.

Heden zijnde de dag welke de plegtige begrafenis van Z. M. de Graaf van Nassau voorafgaat, worden andermaal driemaal daags de klokken, telkens een uur lang, geluid, en overigens alle aanstalten, tot die treurige plegtigheid betrekkelijk, ten [...]. Tusschen twee en half drie [...] zijn de twee escadrons dragonders, die tot escorte strekken moeten, binnengekomen, onder commando van den luitenant-kolonel Storm de Grave.

De openbare vermakelijkheden, ter viering van het Nieuwejaarsfeest aangekondigd, hebben heden, uit hoofde der tegenwoordigheid van Zr. Ms. lijk hier ter stede geen voortgang, maar zijn uitgesteld.

Aan boord van Zr. Ms. stoomschip *Cerberus* onder de bevelen van den luitenant ten zee 1ste klasse J. May hetwelk, zoo als vroeger gemeld is, den 29 der afgeloopen maand, des avonds omstreeks tien ure, de haven van 's Rijks werf alhier is binnengekomen, en dat het stoffelijk overschot van Z. M. Willem Frederik herwaarts overbragt, bevonden zich insgelijks de schout bij nacht Koopman, de generaal-majoor van Omphal, de kolonel Spengler, de baron Rengers en verder gevolg. De prachtig versierde kist, wegende ruim 1100 ned. ponden, werd ontscheept door schepelingen van bovengenoemd stoomschip, en gedragen door de baten en kommandeurs, tot 's rijks werf behoorende, voorafgegaan door een detachement mariniers. Nevens en achter de kist gingen HH. Excellentien de minister van marine en de staatsraad gouverneur van Zuid-Holland, (welke in den namiddag tot ontvangst van het vorstelijk lijk aan de woning van den heer directeur der marine aangekomen waren), en de edel achtb. heer burgemeester dezer stad, vier hoofdofficieren der marine, de kolonel Bezier, kommandant van het korps mariniers, de kapitein-luitenants ter zee van Franck, Enslie en Baars; vervolgens de kapitein ter zee Ver-Huell, directeur der marine, de generaal-majoor van Omphal, de kolonel Spengler, de baron Rengers, en de etat-major van Zr. Ms. stoomschepen *Merapi*, *Bromo*, *Vesuvius*, *Cerberus*, en brik *Pegasus*, vorderde de [...] ten door een detachement mariniers. Aan

Gedurende den tijd dat het koninklijk lijk in de rouwzaal, in de woning van den heer directeur der marine, moest verblijven, is de wacht bij hetzelve opgedragen aan den schout bij nacht Koopman, de generaal-majoor van Omphal, den kolonel Spengler, de directeur der marine Ver-Huell, en de kapitein-luitenants ter zee van Franck, Enslie en Baars, welke beurtelings bij den lijktroon waakten.

Eergisteren in den loop van den morgen, kwam Z. M. de koning, alleen vergezeld van den baron Michiel van Coehorn, hoogstdeszelfs adjudant, aan 's rijks werf, begaf zich dadelijk geheel alleen in de rouwzaal, en vertoefde aldaar een geruimen tijd bij het lijk van hoogstdeszelfs doorluchtigen vader. Z. M. was diep bewogen, begaf zich, alvorens de werf te verlaten, nog eenmaal in de rouwzaal, en vertrok toen weder naar 's Gravenhage.

— Gisteren zondag, is Z. M. de Koning, H. M. de Koningin, en de geheele Koninklijke Familie, in een vertrek van de woning des Directeurs, belendende aan de rouwzaal, ontvangen, ten einde in stille afzondering eenige oogenblikken in die zaal te vertoeven, en zijn na een verblijf van ongeveer een uur weder naar de residentie teruggekeerd.

Gedurende al de dagen dat het Koninklijk Lijk op 's Rijks werf vertoefde, heeft de Koninklijke vlag en standaard op die werf halverstengs gewaaid, en de vlaggen en wimpels op Zr. Ms. schepen insgelijks, als mede van den toren der Groote Kerk, en van alle op stroom en de havens liggende schepen.

— Op den tweeden kersdag had in de R. K. St. Laurents kerk, in den Houttuin te Rotterdam de uitvoering plaats, met vol orchest, van een nieuw kunstgewrocht van den in de muzijkale wereld reeds zoo gunstig bekenden heer F. H. Coenen. De nieuwe mis, vroeger bestemd voor het 25jarig herdersambt van den Pastoor der Gemeente, werd nu op den juist 17jarigen leeftijd van den Componist uitgevoerd, en gedirigeerd door zijnen vader, den heer L. Coenen. Zij wekte dan ook in ruime mate, door hare stoute compositie en verheven stijl, het godsdienstig gevoel op der talrijke schare, en droeg de bijzondere goedkeuring van een aantal kunstgenooten weg, vooral van de heeren Verhulst, Lubeck en Roobol, ter bijwoning van het feest uit 's Gravenhage overgekomen, terwijl de voortreffelijke uitvoering, zoo van het vocaal als instrumentale van het orchest, de waarde van het meesterstuk des verdienstelijken jongelings niet weinig verhoogde.

In de memorie van toelichting op het wetsontwerp van vrijwillige leening en belasting op de bezittingen wordt in den aanhef gewezen op de vroeger gegeven openingen en staten omtrent den geldelijken toestand des Rijks, alle welke, zegt de memorie, elken twijfel hebben opgeheven, zoo wel omtrent de hoegrootheid der bestaande behoefte, als omtrent de wenschelijkheid van spoedige voorzieningen. Om den achterstand en de middelen over 1843 aan te vullen, wordt thans voorgedragen eene belasting op de bezittingen. Alvorens echter tot het heffen van zoodanige belasting over te gaan, heeft men gemeend dat eene poging behoorde te worden aangewend, om de noodzakelijkheid daarvan te vermijden. Daartoe wordt eene vrijwillige leening opengesteld. Tevens wordt aan hen, die zulks zouden verlangen, de gelegenheid gegeven om hunne bijdrage in de belasting te bewerkstelligen op de wijze, het meest met hunne wenschen strookende.

In de memorie wordt opgemerkt, dat, ondanks alle teleurstellingen en verliezen sedert 1830 geleden, eene belasting op bezittingen en inkomsten, hoewel tweemaal uitgeschreven, niet heeft behoeven te worden toegepast; dat men, ook in de moeijelijkste tijdstippen, een steun heeft gevonden in den bijstand der ingezetenen en in hunne geneigdheid om den staat te hulp te komen; dat echter de voet, waarop die bijstand korts geboden werd, aanmerkelijk rentebezwaar met zich bragt, dat derhalve aan dit middel van aanmoediging niet meer kan worden gedacht.

In het vooruitzigt dat de belasting op de bezittingen zal moeten worden ten uitvoer gelegd, biedt nu de vermogende man eigenlijk door eene deelneming aan de geldleening, tot viermalen het bedrag van zijn verschuldigde boven de voldoening van dit verschuldigde, eene geldbelegging tegen vier en een vierde ten honderd in het jaar, waartoe hij, op eene voordeelige wijze, zijne ten laste van den Staat loopende schuldbrieven bezigen kan.

Hij kan, door een gedeelte van zijne bezittingen tegen de rente van drie, of zoo de belasting niet behoeft geheven te worden, van drie en een achtste ten honderd aan het Rijk te leenen, voorkomen de toepassing der belasting op zijne bezittingen en de openlegging, die daarmede verbonden kan zijn.

Bij de uitzigten op eene latere vrijwillige conversie van Rijks schulden, eene hoogere rente dragende, schijnt, zegt de memorie, bij de houders derzelve de geneigdheid te moeten worden verondersteld om, als het ware, te anticiperen op zoodanigen maatregel, en dit levert een bijkomenden grond van vertrouwen op, dat de oproeping, in het eerste gedeelte van het ontwerp van wet vervat, niet te vergeefs zal worden gedaan.

Mogt de deelneming in de vrijwillige leening niet die uitgestrektheid erlangen, dat daardoor de belasting vermeden kan worden, dan zal tot deze laatsten moeten worden overgegaan, en daartoe strekt het tweede gedeelte der wet.

Ieder wien de eer en het onafhankelijk aanwezen zijns Vaderlands ter harte gaan, zal zich de afzondering van een gering gedeelte zijns vermogens getroosten, opdat hij het overige, onder de bescherming der wetten, in rust en veiligheid blijve genieten.

Zij, die tot de behoefte des dagelijkschen levens beperkt, niets dan het noodwendige ter hunner beschikking hebben, blijven buiten het bereik der belasting. Daartoe wordt gerekend te behooren die wiens inkomsten geene f 600 bedragen en waarvan de bezittingen beneden de f 1000 aan waarde blijven.

De mingegoeden, welke ook langs andere wegen schot en lot opbrengen, zullen door deze verzachtende bepalingen van eenen last verschoond blijven, welke hun te zwaar zou kunnen vallen.

Na de hoofdregelen van het stelsel te hebben uiteengezet, wordt in eenige trekken de invoering geschetst. Geheimhouding, spoed, eenvoudigheid en onkostbaarheid zijn bij het vaststellen der voorschriften in het oog gehouden.

De memorie besluit aldus:

» Met deze toelichting van het voorgedragen wetsontwerp, gelooft de Regering te kunnen volstaan; zij vleit zich, bij die wet, zoo veel den aard der zaak gedoogde, de bezwaren te hebben weggenomen of verligt, welke tegen eene buitengewone belasting, als deze is, kunnen worden ingebragt, en hoezeer er ongetwijfeld nog bedenkingen zullen overblijven, schijnt in de bestaande omstandigheden, de door de Regering ingeslagen weg ter voorziening in de behoeften der schatkist die te zijn, welke de minste bezwaren oplevert. Men hoopt mitsdien dat de Staten Generaal minder het oog gevestigd zullen houden op het ongerief, dat van de voorgestelde belasting onafscheidelijk is, dan op de oneindig gewigtiger nadeelen, welke uit iedere andere belasting en zelfs uit eene bloote voortduring van den tegenwoordigen staat van onzekerheid omtrent 's Lands finantien zouden voortvloeijen."

Mengelwerk.

In de *Nederlandsche Staats-Courant* van Vrijdag 29 December 1843, No. 309, komt een rapport voor, uitgebragt in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van Dinsdag den 19 December, over een verzoekschrift uit Drenthe, dat de opmerkzaamheid der Kommissie bijzonder heeft gaande gemaakt. Wij nemen dat rapport hier geheel over, omdat het vooral in dit oogenblik allerbelangrijkst is.

II. » Eenigzints verschillend van de vorige verzoekschriften, is dat van L. W. Schukking en 26 mede-onderteekenaren, grondeigenaren in de provincie Drenthe. De adressanten geven daarbij te kennen, hoe hunne bezorgdheid is opgewekt door de discussiën over de begrooting van 1844 en 1845, vermits daardoor bij hen is ontstaan de vrees, dat eene belasting-wet op de inkomsten zal worden voorgedragen, om daarmede te dekken de uitgaven, die vereischt worden tot de voldoening der renten van eene schuld, die men nationaal noemt.

»» Alle — zoo vervolgen zij — deze zoogenaamde schulden zijn niet nationaal in betrekking tot de vertooners; zij immers hebben daartoe nooit hunne toestemming gegeven. Bij de republiek van zoogenaamde vrijheid, gelijkheid en broederschap en zusterschap heeft men schulden van eenen failleten bankbreukigen debiteur der provincie Holland, door list en bedrog, mag men zeggen, overgebragt op de algemeene staatskas, en telken jare deze daardoor uitgezogen om de deficitten, naar ouder Hollandsche gewoonte door nieuwe leeningen te dekken. Men heeft ligchamen opgerigt, die tot verligting der belastingschuldigen zouden dienen, en — zoodra de speculatie mislukte — getracht de deficitten door de staatskas te verzekeren. Men heeft de goederen, die men onder de trouw van vroegere wetten heeft verkregen, van tijd tot tijd zien belasten, de belastingen daarvan verhoogen en opdrijven en nog daarenboven het product van vele dier goederen, als rogge, tarwe, en de turf, welke alleen door arbeid worden verkregen, zien belasten, zoodanig dat alleen de renteheffers ongestoord zullen blijven genieten en de grondeigenaren als ongelukkige debiteuren tot eeuwigen arbeid, zorg en kosten zijn veroordeeld, en zulks tot voldoening der renten van kapitalen, die geene waarde hadden of . . . renten door kapitalen vertegenwoordigd.»

Om deze redenen, die de Commissie gemeend heeft *woordelijk* te moeten overnemen, opdat U Edel Mogenden dezelve in alle deele zoudt kunnen beoordeelen, verzoeken de voornoemde adressanten, »» dat de inkomsten van vaste goederen, bij nadere voordragten, niet als belastbaar zullen worden erkend.»» En vermits dit verzoek in aanmerking zou kunnen genomen worden bij het onderzoek van nieuwe belasting wetten, zoo heeft de Commissie de eer U EdelMogenden voor te stellen om het voorschreven verzoekschrift almede ter griffie te doen nederleggen.

DE MILITAIRE COMMISSIE.

EEN TONEEL UIT DE BLOEDIGE FRANSCHE REVOLUTIE.

Wij moeten den lezer verwittigen, dat wij niets uitdenken, dat wij zelfs niet eene bijzonderheid mededeelen, welke niet juist zoo gebeurd is. Dit voorval is mij door den kolonel B. . . . . een eenvoudig en koud man, bij toeval, zonder drift, als eene bijzondere gebeurtenis van zijn leven, verhaald geworden. Ik zal trachten, misschien zonder te slagen, in mijn verhaal die doordringende gewaarwordingen en die brutale naaktheid der waarheid te bewaren, welke mij aan den haard van mijn vuur deden beven. Wanneer men die bloedige tooneelen der revolutie leest, dan blijft men altijd een weinig onder den gewonen invloed der doode letter, en van het letterkundig opstel; men wordt er niet door getroffen en men gelooft er niet geheel aan; het is als of men een afschuwelijke roman leest; maar als een man met grijze haren, met behulp van tusschenzinnen en de overige gemakkelijkheden van een gesprek, u de plaats, het tooneel, de personen, tot in de minste omstandigheden beschrijft, welke de verbeelding treffen, en u bedaardelijk zegt: *Ik was daar, ik heb het gezien*, dan geeft de rede zich gevangen.

Ik vroeg derhalve aan den heer B. . . . om een verhaal uit te lokken:

-- Waart gij bij de belegering van Lyon?

-- Ja, mijnheer. Men riep ons uit de bergen van Savoye, waar wij in observatie lagen. Ik was kapitein.

-- Reeds kapitein?

-- Zeker. Ik was reeds officier onder Lodewijk XVI. of ten naasten bij. Ik werd tweede luitenant benoemd in 1790 toen ik de militaire school van Condom verliet. Ik heb nog mijn brevet met de letters van Lodewijk XVI. -- Ik was ten gevolge der gebeurtenissen te C... weêrgekeerd. Bij de algemeene groote ligting van troepen gaf men bij voorkeur militaire graden aan de burgers, welke reeds vroeger gediend hadden. Ik werd in eens benoemd tot kommandant eener kompagnie.

De verkiezingen hadden plaats in de oude kerk der Minderbroeders, waar men sinds, indien gij het u herinnert, de voorraad-magazijnen heeft opgeslagen; het was juist in de eetzaal der religieusen. Maar gij zijt te jong, om dat alles gezien te hebben. Men zond ons naar Savoije, waar wij lang werkeloos verbleven bij de koude en de sneeuw der landstreek zonder levensmiddelen, en zonder schoenen. Vervolgens daalden wij van boven de Alpen naar Lyon af, waar wij een leger ontmoetteden, dat, van Parijs gekomen, *revolutionnaire leger* genoemd werd. Gij kunt u geen gedacht van die troep vormen. Het was eene bende van plunderen, moordenaren, zamengeraapt in het bloedig slijk der hoofdstad. Gij hadt de kavalerie moeten zien! Ik verbeel mij, dat zij voor het grootste gedeelte bestond uit stalknechten en lakeijen, die hunne meesters verraden en derzelver stallen bestolen hadden. Onze troepen verfoeiden de soldaten van dat revolutionnaire leger. Iederen morgen vond men van twintig tot dertig hunner, welke door onze grenadiers in duël waren neergesabeld; want ik moet u zeggen, wat thans schaars bekend, en verborgen gebleven is in den chaos der goddeloosheden van dien tijd: men betaalde in papier met *assignatien*, de loijale diensten onzer soldaten, terwijl die ellendelingen, die zoo weinig moed, als tucht bezaten, betaald werden in klinkende munt. Men gaf hun zelfs eene hooge soldij; gij begrijpt waarom. De stad eenmaal ingenomen zijnde, verbeel u, dat dit ongedierte in Lyon den vrijen teugel viert en bestuurd wordt door Collot d'Herbois; de mitraille en guillotine waren aanhoudend werkzaam; de inwoners werden geregeld afgemaakt. Wij begeleidden er dagelijks een vijftigtal ter slagting.

-- Gij, kolonel!

-- Ik, als een ander. O! wij moesten wel onmeedogend zijn; men moest zijn hart sluiten en gehoorzamen, op doodstraf. Dit verwondert u! Maar bij de minste, ook delfs onwillige, overtreding van die afschuwelijke dienst, gingen wij, officieren zoo wel als soldaten, uit de rij der beulen over tot die der slagtoffers. Zie hier wat mij eens overkwam. Iederen dag ten twaalf ure werden de gevangenissen geledigd. De veroordeelden werden naar het plein der *Terreaux* gevoerd, en in een kring geplaatst rond om den stoep van het stadhuis, terwijl hen van alle zijden sterke troepen omgaven. De municipale officieren verscheenen op de trappen, deden voorlezing van het vonnis, en vervolgens werden zij ter strafplaats geleid. Op zekeren dag, dat ik in dienst was, beval ik, nadat het vonnis was voorgelezen, den trommelslag des vertreks; maar iemand weerhoud mijn arm: eene vrouw was door de troepen heengedrongen, viel eenen der veroordeelden, haar man of vader, om den hals, en wilde hem niet meer loslaten. Men had alle moeite om die wanhopige vrouw van die omarming los te scheuren; en men bragt haar bijna levenloos weg. Ik had daarin geene schuld. Ik werd voor drie dagen vastgezet. Mijnen luitenant overkwam nog erger voorval; hij bragt, met een zwak geleide, twaalf inwoners van Lyon ter doodplaats; een hunner verbreekt zijne boeijen, loopt twee wachten omver en verdwijnt in den gang van een huis; vijf, zes geweren worden op hem afgevuurd, men schoot mis. Een moet van Lyon zijn, om zich in zommige harer naauwe donkere straten te erkennen; de vlugteling was gered, en de luitenant werd in de algemeene gevangenis opgesloten. De gevangenis, zoo als ik gezegd heb, ledigde zich des anderen daags middags ten twaalf ure voor de fusillade. Wij hadden alle moeite van de wereld om den luitenant, voor het kwartier voor twaalf ure uit de gevangenis te redden; twintig minuten later ware hij een lijk geweest. Die man was er zoo door getroffen, dat hij twee maanden later te Piemont overleed. En toch, niettegenstaande dat alles, redden wij nog vele veroordeelden, met hun onder onze troepen dienst te doen nemen. Alle onze officieren hadden dusdanigen onder hunne manschappen opgenomen met gevaar van hun leven. Ik had er twee en twintig in mijne kompagnie. Zij liepen allen gelijk de luitenant over, toen men ons op de grenzen terug riep.

........Ik was die afschuwelijkheden moede, hernam de kolonel, na een oogenblik stilzwijgendheid; dat soldaten leven, hetwelk toen slechts een moordenaars ambacht was, stond mij tegen; ik vraag verlof en ga eenige dagen in mijne familie doorbrengen. Men had mij eenigen tijd te voren naar Vivarais afgezonden, om er een voorgewende verzameling van emigranten te bewaken, die niet bestonden, en ik had het geluk gehad in den omtrek te verhinderen, dat eenige fatsoenlijke huizen werden uitgeplunderd. Dit werd te E... bekend; ik ging reeds voor een *aristokraat* door, en daarbij kwam nog, dat ik de vergaderingen der klubs niet bijwoonde. De schoonpraters onder de schoenlappers waren er overgebelgd, dat men hen niet kwam aanhooren. Eene revolutie veroorzaakt niet alleen het bestuur der deugnieten, zij is daarenboven de zegepraal van het onverstand, verbeel u nu, dat de plompheid bloeddorstig worde, en dat de wijsneuzen de guillotine ten dienste hebben. Ik werd aangeklaagd. Mijn schoolvader berigtte mij op zekeren avond, dat er mij niets overig bleef dan mij naar mijn korps te begeven; waar men zich ten minste met mij niet zoude bezig houden. Ik keer naar Lyon terug, in de hoop, dat daar alles zoude zijn afgeloopen. Ik kwam er juist ter stade, zoo als gij zien zult.

(*Wordt vervolgd.*)

KUNST

Wij hebben deze dagen met genoegen gezien, een WIJWATERVAT door onzen stadgenoot, den mr. Steenhouwer Jac. Vroegen, in gothieken stijl uit graniet gebijteld, met rood marmer opgelegd. Hetzelve steunt op vier marmeren kolommen, tusschen welker aangebragte nissen, vier uit wit marmer, met veel geduld en zorg bewerkte, evangelisten geplaatst zijn. Het geheele stuk rust op een, in denzelfden stijl gehakt graniet voetstuk, waarin met veel smaak aangebragte versierselen uitgewerkt zijn.

Voorleden jaar had dezelfde kunstenaar het geluk van een dusdanig werk van taai geduld spoedig te kunnen plaatsen. Wij wenschen den verdienstelijken man toe, dat hij ook dit vat dat evengoed voor eene DOOPVONT dienen kan, spoedig goed moge plaatsen, opdat hij daardoor moge worden aangemoedigd, zijnen verwaftigen arbeid onze stad tot eer te verstrekken, en zijnen naam beroemd te maken.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON, J. C. VAN DER PAS, geliefde Echtgenoote van

F. X. LOUTERMANS.

's HERTOGENBOSCH,
den 31 *December*, 1843.

*** Heden overleed alhier vroegtijdig voorzien van de HH. Sacramenten der Stervenden, mijn dierbare echtgenoot de WelEdele Heer B. J. VAN GILS Med. Doctor, in den ouderdom van bijna 54 Jaren,

St. Oedenrode den 27 December 1843.

H. VAN GILS,
Geb. VAN HOMBERGH.

Te Koop,

VOOR EEN BILLIJKE PRIJS

EEN VONT OF WIJWATERVAT

dienstig in eene Roomsch-Katholieke Kerk; gebeiteld uit MARMER met de VIER EVANGELISTEN in WIT MARMER, alles in Gothische Orde.

Hoog 1 el 20 duim, inhoudende 13 litres, gemaakt uit ZWART, WIT, ROOD, en GRIJS MARMER etc.

[illegible] Steenhouder, op de Hooge [illegible]

A. DE KORT,

PIANO-FORTE- EN MEUBELMAKER,

Vughterdijk, Litt. V. No. 115, *te 's Bosch,*

Heeft vervaardigd PIANO-FORTE'S naar het Engelsch, welke bij hem tot Civielen Prijs te bekomen zijn.

*** Men vraagt in een der Steden der Provincie Limburg een PERSOON tusschen de 25 a 35 jaren oud, van de R. C. Godsdienst, welke de geschiktheid bezit om eene affaire van VISCH, KAAS en BOTER waar te nemen als mede het loopende SCHRIJFWERK, en tevens de Fransche taal magtig is, tegen genot van KOST en WONING en een matig salaris, mits van een braaf en eerlijk gedrag zijnde en daar van de voldoenste bewijzen te kunnen overleggen. Belang hebbenden vervoegen zich met vrachtvrije brieven onder A.Z. bij den drukker dezes.

TE HUUR

om dadelijk te aanvaarden.--

Eene HUIZINGE, bestaande in drie Beneden en drie Boven Kamers, Keuken en Pomp, Kelder en Droogzolder met een Tuin daar achter, zeer aangenaam in het Dorp *Hilvarenbeek* aan het Marktveld gelegen. Te bevragen bij H. VOGELPOEL te *Hilvarenbeek*.

*** De Directie der ALGEMEENE BRAND-WAARBORG-MAATSCHAPPIJ te *Rotterdam*, heeft [illegible] voor de Stad *Heusden* en omstreken aangesteld, den Heer *NICOLAAS VAN ES*, wonende te *Waalwijk*, en zulks in de plaats van den Heer *J. A. GERLACH* Junior, Notaris te *Heusden*, wiens betrekking tot voorschreven Maatschappij heeft opgehouden.

Rotterdam 30 *December* 1843.

W. S. BURGER Junior.
Directeur.

Ten gevolge van bovenstaande bekendmaking, brengt den ondergeteekende ter kennis van het publiek, dat hij in voorschreven betrekking zal voorzien des Zaturdags voormiddags van elke week, ten huize van H. VERHOEVEN te *Heusden*.

Waalwijk 30 *December*, 1843.

N. VAN ES.
Correspondent.

PUBLIEKE VERKOOPING
VAN ZWARE OPGAANDE

EIKEN BOOMEN.

A. F. VERSTRAATEN, Notaris, gevestigd te *Mill*, is voornemens op Dingsdag den 9. January 1844, voordemiddag om 10 ure in het bosch Tongelaar, Gemeente *Gassel* nabij de Stad *Grave* en de rivier de Maas, publiek te verkoopen:

Circa **400** Stuks meestal zware EIKEN BOOMEN geschikt voor Molen-, Kuip- en Timmerhout, in Slagen verdeeld en welke te rekenen van heden door een ieder kunnen worden opgenomen en bezigtigd.

De Verkooping geschiedt op Crediet, mits voldoende borgen stellende, in het Arrondissement 's Hertogenbosch gedommicilieerd.

Graanmarkt

's H E R T O G E N B O S C H,

van Donderdag, Vrijdag en Zaterdag, den 28, 29 en 30 December 1843.

Men heeft eene matige aanvoer van Rogge, Boekweit en Haver gehad, welke aan eenen verminderden prijs van 10 cents per mud zijn verkocht geworden, volgens het hierna genoteerde, als:

ROGGE	*f* 4.40 a *f* 4.90.
BOEKWEIT	*f* 4 40 a *f* 4.90.
HAVER	*f* 1.70 a *f* 2.25.

Zijnde de middelprijs van de Rogge, waarnaar de zetting van het brood, op Donderdag den 28 December is geschied 4.68[70]

De 3 Nederl. ponden Roggebrood 23½ Cent
Het [illegible] Boter *f* 0.54 a *f* 0.60.

EINDHOVEN den 2 January 1844.

De Prijzen der Granen zijn heden alhier geweest,

ROGGE	*f* 4,68
BOEKWEIT	4,75
HAVER	2,50
Het Nederlandsch pond boter	0,54
De 4 [illegible] Roggebrood	0,27

[illegible]